

Užitné vzory

Ochrana technických řešení užitným vzorem je upravena v ČR zákonem č. 478/1992 Sb. . Tuto ochranu lze volit pro předměty s nižší vynálezeckou úrovní, popřípadě menšího ekonomického významu, neboť se jedná o ochranu rychlejší, jednodušší a levnější.

Užitné vzory se zapisují pro technická řešení, která jsou nová, přesahují rámec pouhé odborné dovednosti a jsou průmyslově využitelná.

Za technická řešení se nepovažují zejména objevy, vědecké teorie, matematické metody, pouhé vnější úpravy výrobků, plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti, programy počítačů, pouhé uvedení informace. Užitnými vzory nelze chránit technická řešení, která jsou v rozporu s obecnými zájmy, zejména se zásadami lidskosti a veřejné morálky, odrůdy rostlin a plemena zvířat, jakož i biologické reproduktivní materiály, **způsoby výroby nebo pracovní činnosti**. Užitné vzory se zapisují zejména pro zařízení, zapojení, výrobky, stroje, nástroje, chemické sloučeniny.

Pokud jde o právo na ochranu užitným vzorem a náležitosti přihlášky užitného vzoru, platí zde obdobné zásady jako v případě přihlášky vynálezu. **Zásadní rozdíl spočívá v řízení o přihlášce**, které je založeno na registrační principu a Úřad tedy nezkoumá otázku novosti a tvůrčí úrovně. To je důvodem, že k ochraně dochází velmi rychle, cca za 3 - 4 měsíce po podání. Za určitých podmínek lze z původní přihlášky vynálezu tzv."odbočit" na přihlášku užitného vzoru (často je otázkou strategie a finančních možností).

Majitel zapsaného užitného vzoru má výlučné právo využívat užitný vzor, poskytnout souhlas k jeho využívání jiným osobám nebo na ně užitný vzor převést. Účinky užitného vzoru nastávají zápisem užitného vzoru do rejstříku Úřadu. Majiteli přísluší přiměřená náhrada od toho, kdo po zápisu užitného vzoru jeho předmět využívá. Právo na přiměřenou odměnu lze uplatnit ode dne, od něhož nastávají účinky užitného vzoru. Bez souhlasu majitele zapsaného užitného vzoru nikdo nesmí řešení chráněné při své hospodářské činnosti vyrábět, uvádět do oběhu nebo upotřebit.

Užitný vzor platí 4 roky od data podání přihlášky. Dobu platnosti zápisu užitného vzoru lze prodloužit dvakrát o 3 roky - maximální doba ochrany je tedy 10 let.

Ve věci vypracování a zastupování přihlášek užitných vzorů se lze obrátit přímo na **Patentové středisko ČVUT Praha . odbor vědecké a výzkumné činnosti.**